

Haarlem

Evaluatie Experiment loting

werkwijze, resultaat en aanbevelingen voor de toekomst

27 juni 2018

Inleiding

Op zaterdag 8 april 2017 kwamen 75 bewoners, experts, ambtenaren en belangenorganisaties bijeen om een burgeradvies op te stellen ten aanzien van de toekomst van de bomen in Schalkwijk. De bewoners waren via loting gevraagd deel te nemen en kregen de naam 'Schalkwijk 100'. De experts, ambtenaren en belangenorganisaties waren aanwezig om gevraagd advies te geven aan de bewoners. Het resultaat is een gezamenlijk advies met vijf aanbevelingen die kunnen worden verwerkt in het plan van aanpak bomen in Schalkwijk. Het is uiteraard aan de commissie beheer of zij de aanbevelingen in het plan van aanpak over nemen. Het resultaat is ook: tevreden bewoners over deze manier van adviseren en het advies dat in één middag tot stand is gekomen.

Deze evaluatie is tot stand gekomen in samenwerking met betrokken gemeente ambtenaren, betrokken raadsleden en bestuurder en stichting Stadsgesprekken. Wat is er goed gegaan en wat kan beter in het inzetten van loting als nieuw middel voor participatie. Wat is er nodig om het instrument loting verder te ontwikkelen. Dat is wat u hieronder kunt lezen.

Onderwerp keuze

De keuze van het onderwerp is tot stand gekomen door een inventarisatie in de organisatie en bij de raadsleden. Daaruit kwamen verschillende thema's naar voren gekomen. Door de werkgroep is een keus gemaakt voor de bomen in Schalkwijk als onderwerp te gebruiken.

- > Het is een concreet onderwerp waar iedereen een mening over heeft.
- > Het is nog helemaal aan het begin van het traject: geld is gereserveerd, onderzoek is gedaan, maar het plan van aanpak moest nog worden gemaakt.

Ook op de bijeenkomst en in de aanloop bleek een concreet onderwerp goed te werken. Er zijn drie boomsafari's georganiseerd om bewoners vooraf te informeren over de bomen in Schalkwijk. Daarnaast is een concrete brochure verstuurd met de onderzoeksresultaten naar de bomen. De belangenbehartigers zoals de wijkraden en bomenridders en bomenwachters hebben hun standpunt ten aanzien van de bomen vroegtijdig kenbaar gemaakt zodat de bewoners dit in hun overweging mee konden nemen.

Aandachtspunten zijn:

- > de termijn waarop er echt iets concreets gebeurt in de straat is nog ver weg. Hieraan wordt binnen het project aandacht besteed in de communicatie.

Participatie algemeen

Het middel loting is ingezet om een goed burgeradvies te krijgen. Maar daarnaast zijn er natuurlijk ook anderen die konden participeren. Zoals de belangenorganisaties, wijkraden, andere bewoners. Zij hebben hun visie en input vooraf aan de algemene participatie ronde ingebracht. Deze input is vervolgens meegenomen op het participatieplatform (wat open stond voor iedereen) en op de bewoners bijeenkomst. Kortom een regulier participatieproces waarin alle belangengroepen gehoord worden.

Aandachtspunten zijn:

- > Het burgeradvies is nu een advies aan de raad. Aangezien het een representatieve loting is zou de

raad een volgende keer vooraf kunnen vaststellen dat het advies bindend is.

Methode loting en uitnodigen

Om de loting te doen hebben we een representatieve steekproef gehouden naar: wijk, geslacht, herkomst, woning, leeftijd. Het streven was 100 bewoners bij elkaar te laten komen. Hiervoor zijn twee mailingen de deur uitgegaan van elk 1140 brieven. Uiteindelijk hebben zich 90 bewoners opgegeven. Daarvan zijn er een relatief groot aantal op de dag zelf niet gekomen, namelijk 30.
>De mensen die kwamen waren deels nieuwe mensen dan bij een reguliere participatie bijeenkomst.
>Ook was de variatie aan opvattingen over de bomen in Schalkwijk van deze groep heel divers.

Aandachtspunten zijn:

De methode moet verder ontwikkeld worden.

- > Want jongeren en allochtonen waren nu ondervertegenwoordigd. Raadzaam is in een volgende loting te kijken of je in je loting kunt variëren door deze groepen zwaarder te wegen in de loting. Of om te kiezen om naast loting, input van deze groepen op een andere manier op te halen en dan in te brengen in de sessie van het burgeradvies zoals dat nu ook met de belangenorganisaties is gedaan.
- > De uitnodiging moet kort, krachtig en wervend zijn.
- > Het middel uitnodigingsbrief is niet voor alle doelgroepen de juiste manier van uitnodigen. Bovendien moeten er veel brieven verstuurd worden voor een opkomst van 100 bewoners.
- > De beloning van 25 euro voor een VVV bon werd uiteraard gewaardeerd. Het is lastig te bepalen of dit een overweging is geweest om deel te nemen of niet. Een volgende keer wordt deze vraag toegevoegd aan de evaluatie van de deelnemers. De beloning is in ieder geval een blijk van waardering voor de inzet van de bewoners een bijdrage te leveren.

Bijeenkomst en opgehaalde advies

De locatie en catering en organisatie waren goed. De deskundige begeleiding en betrokkenheid van stichting Stadsgesprekken heeft de kwaliteit van de bijeenkomst verhoogd. Mensen voelden zich gehoord en serieus genomen. De inbreng op de bijeenkomst van de bewoners was goed en divers. Het advies is echt van de bewoners zelf en goed onderbouwd.

Aandachtspunten zijn:

- > deelnemers blijven betrekken bij het vervolg traject. Als het kan al op korte termijn.
- > herinneringsmail vlak voor de bijeenkomst met uitdrukkelijk verzoek ook echt te komen.
- >Besluitvorming om tot advies te komen verder verfijnen. Dit is maatwerk en moet per keer bekeken worden:
ook minder dominante mensen aan het woord laten,
meer tijd voor formulering eindadvies,
zelfstandigheid van de groep verder vormgeven,
mensen echt laten onderhandelen,
werken met stellingen en dilemma's.

Vervolg

Wij raden een vervolg aan om te blijven experiment met loting. Het is een mooie uitbreiding van het instrumentarium van participatie methodes. De aandachtspunten hierboven kunnen in volgende lotingen verder uitgewerkt en getest. De gemeente Haarlem is inmiddels ook aangesloten bij de

expert groep van de VNG over loting. Ook kan een toolkit ontwikkeld worden zodat de ervaring met loting ook door meer ambtenaren of bewoners kan worden gebruikt.

Vervolg van het advies bomen in Schalkwijk

Het vervolg van het project 'bomen in Schalkwijk' wordt verder afgehandeld in de commissie beheer. Het advies van de bewoners wordt nu samen met input van belangenorganisatie en andere stakeholders verwerkt in een plan van aanpak voor de bomen in Schalkwijk.

De bewoners die mee hebben gedaan aan het burgeradvies worden met een digitale nieuwsbrief op de hoogte gehouden van het project. Bij participatie en inspraak over het uitwerkingsprogramma worden zij uiteraard opnieuw betrokken bij het project.